

Verkiezingsprogramma 1Nijmegen
2026 - 2030

Niet hinderen maar helpen!

Voorwoord

Nijmegen staat op een kruispunt. De stad groeit, maar niet iedereen groeit mee. Veel inwoners ervaren dat de afstand tot de gemeente groter wordt, dat besluiten worden genomen zonder echte inspraak en dat regels het vaak winnen van menselijkheid. Terwijl de straten voller worden van prachtige ambities, raken te veel Nijmegenaren de aansluiting kwijt. Zij zien buurthuizen verdwijnen, lasten stijgen, voorzieningen onder druk staan en wijken veranderen zonder dat zij daarin zijn meegenomen. De stad lijkt vooruit te rennen, maar niet iedereen wordt gezien.

1Nijmegen is ontstaan uit een beweging van inwoners die vonden dat het anders moest. Niet uit politieke strategie, maar uit noodzaak. Wij horen in buurten van Hatert tot Dukenburg dezelfde verhalen: mensen willen geen dure woorden, maar duidelijke keuzes. Geen beleid dat over hen heen wordt gegoten, maar oplossingen die samen met hen worden gemaakt. Geen stad die alleen bruist voor wie het kan betalen, maar een stad waar iedereen mee kan doen, ongeacht inkomen, achtergrond of wijk.

Wij geloven dat Nijmegen een stad is met enorme kracht. Een stad van vrijwilligers, doeners, ondernemers, studenten, wijkhelden, sportverenigingen en cultuurmakers. Niet de systemen, niet de bureaucratie, niet de politiek, maar de inwoners zelf. Het is die kracht die wij centraal willen zetten. Zij die de stad maken, verdienen een gemeente die aan hun kant staat.

In dit programma presenteren we een nieuwe koers: eerlijker, socialer, menselijker en realistischer. Een koers die begint in de wijken en eindigt in de raadzaal, niet andersom. Een koers waarin participatie écht betekent dat je iets te zeggen hebt. Een koers waarin zorg toegankelijk is, wonen betaalbaar, veiligheid voelbaar en mobiliteit haalbaar. Een koers waarin cultuur geen prestigeproject is, maar iets van de stad zelf. En waarin iedere euro die we investeren, zichtbaar terugkomt in de buurten en mensen die het werkelijk nodig hebben.

Samen kunnen we Nijmegen eerlijker maken. Samen kunnen we de afstand verkleinen tussen het stadhuis en de straat. Samen kunnen we zorgen dat niemand wordt vergeten. Want Nijmegen is van iedereen, niet alleen van degenen die het hardst roepen of het beste de weg vinden in ingewikkelde systemen.

Dit programma is een uitnodiging. Een uitnodiging om samen te bouwen aan een stad die luistert, ondersteunt en verbindt. Een stad die weer van ons allemaal is.

Bob van de Water
Lijsttrekker 1Nijmegen

Waarom 1Nijmegen?

Nijmegen is een prachtige stad, maar de manier waarop beleid wordt gemaakt sluit steeds minder aan op wat er werkelijk nodig is in de wijken. Terwijl inwoners worstelen met betaalbaar wonen, druk op zorg, onveiligheidsgevoelens en stijgende lasten, gaat veel gemeentelijk geld naar grote instellingen, prestigeprojecten en dure beleidsprogramma's. De kloof tussen plan en praktijk groeit en steeds meer Nijmegenaren voelen zich buitengesloten.

1Nijmegen staat voor een fundamenteel andere aanpak. Wij beginnen bij de mensen die het betreft. In plaats van dikke rapporten kiezen wij voor gesprekken in de wijk. In plaats van abstracte ambities kiezen we voor concrete verbeteringen. In plaats van steeds meer centralisatie kiezen we voor zeggenschap dichtbij, in buurten en stadsdelen. Een gemeente hoort dienstbaar te zijn aan haar inwoners, niet andersom.

Waarom zijn wij nodig?

- ✓ ***Omdat buurthuizen verdwijnen terwijl de behoefte eraan groeit.***
- ✓ ***Omdat ondernemers zich tegengewerkt voelen door regels en trage procedures.***
- ✓ ***Omdat jongeren en ouderen geen plek meer hebben om te groeien en elkaar te ontmoeten.***
- ✓ ***Omdat armoede stijgt en stille armoede toeneemt.***
- ✓ ***Omdat wijken als Dukenburg en Lindenholt jarenlang zijn vergeten.***
- ✓ ***Omdat bewoners in de Benedenstad zien dat er over hen wordt besloten in plaats van met hen.***
- ✓ ***Omdat Nijmegen een stad is met enorme kracht, maar een bestuur dat te weinig naar die kracht luistert.***
- ✓ ***Omdat inwoners van Nijmegen de stakeholders van nu zijn.***

1Nijmegen kiest daarom voor een stad waarin bewoners leidend zijn, niet volgend. Waar geld naar de wijken gaat in plaats van naar de burelen. Waar zorg menselijk is, bureaucratie wordt teruggedrongen en lokale cultuur weer tot bloei komt, van Carnaval tot het Nimweegs Artiesten Festival en de Stefaantjes.

Waar sport niet alleen draait om jeugdteams en drukke sportvelden, maar waar ook ouderen volop meedoen. Net zoals tijdens de coronaperiode in de Weezenhof, toen wijkgerichte sportmedewerkers langs de deuren gingen, buitenlessen organiseerden, kleine beweeggroepen startten en ouderen via wandelroutes en stoelyoga toch in beweging hielden. Zo blijft sport voor iedereen toegankelijk, in elke fase van het leven.

Wij zijn geen partij van beloftes, maar van actie. Geen partij van mooie woorden, maar van doen. Geen partij van wij-zij, maar van samen.

Inhoudsopgave

VOORWOORD	2
WAAROM 1NIJMEGEN?	3
INHOUDSOPGAVE	4
WONEN: BETAALBAAR, LEEFBAAR EN EERLIJK	5
WERK, ONDERNEMEN EN KANSENGELIJKHEID	6
VEILIGHEID: EEN STAD WAARIN IEDEREEN ZICH THUIS ÉN VEILIG VOELT	7
STERKE WIJKEN EN SOCIALE SAMENHANG	8
SPORT: RUIMTE VOOR TALENT, GEZONDHEID EN ONTMOETING	9
BEREIKBARE EN LEEFBARE STAD	10
JONGEREN, ONDERWIJS EN TOEKOMST	11
EERLIJK GELD VERDELEN	13
DEMOCRATIE, ZEGGENSCHAP EN ECHTE PARTICIPATIE	15
DUKENBURG & LINDENHOLT ALS VOLWAARDIG STADSDEEL	17
BENEDENSTAD: EEN LEEFBARE WIJK MET RUIMTE VOOR BEWONERS	18
ARMOEDEBELEID	20
ZORG & WELZIJN	21
AFVAL & GRONDSTOFFEN	23
SLOTWOORD	24

Wonen: betaalbaar, leefbaar en eerlijk

Wonen in Nijmegen is voor veel mensen een dagelijkse zorg. De wachtlijsten zijn extreem lang, de huren stijgen en betaalbare koopwoningen zijn schaars. Jongeren blijven noodgedwongen thuis wonen, gezinnen kunnen niet doorstromen en ouderen lopen vast omdat er geen passende woonvormen zijn. Tegelijkertijd worden nieuwbouwprojecten vaak gedreven door rendement, niet door behoefte. Ze zijn groot, duur en missen voorzieningen. Daardoor neemt niet alleen de woningdruk toe, maar ook de spanning in wijken waar leefbaarheid al onder druk staat.

1Nijmegen wil dat wonen weer gaat over mensen, niet over meters en marges. Wij willen geen stad waar alleen hogere inkomens een kans hebben. Geen stad waar starters en ouderen buiten de boot vallen. Geen stad waar vergunningen eindeloos blijven liggen. Maar een stad waar iedereen, ongeacht achtergrond of inkomen, een plek kan vinden om te leven, te groeien en zich thuis te voelen.

Daarom kiezen wij voor een woonbeleid dat grondig anders is dan nu: kleinschaliger, eerlijker en realistischer. Een beleid dat renovatie boven sloop zet, betaalbaarheid boven prestige en leefbaarheid boven dichtheid. We grijpen in bij leegstand, versnellen procedures en bouwen niet alleen voor de vraag van vandaag, maar ook voor de behoeften van morgen. Wijken krijgen weer een eigen identiteit, waarin jong en oud gemengd wonen en ruimte is voor groen, voorzieningen en ontmoeting.

Daarom kiest 1Nijmegen voor:

- Meer betaalbare huur- en koopwoningen, zodat iedereen een eerlijke kans houdt op een thuis in Nijmegen.
- Voorrang voor Nijmegenaren die al jaren wachten, zodat de eigen inwoners niet worden verdrongen.
- Geen extra statushouders boven de wettelijke plicht, zolang de wachtlijsten zo hoog blijven. Bij plaatsing eerst volksraadpleging met bindend advies vanuit de bewoners uit de buurt van plaatsing.
- Snellere procedures en heldere termijnen, om projecten die nodig zijn niet eindeloos te laten vertragen.
- Herbestemming van leegstaande kantoren en panden, zodat bestaande ruimte slim wordt benut.
- Aanpak van leegstand met stevige boetes, zodat vastgoed niet langer uit de markt wordt gehouden.
- Tiny houses, modulaire woningen en andere flexibele vormen, zodat er snel extra woningen bij kunnen komen.
- Renovatie vóór nieuwbouw, omdat bestaande wijken eerst moeten worden opgeknapt.
- AOW'ers zonder inkomensverlies laten samenwonen, ook als men geen fiscaal partnerschap heeft.
- Hoogbouw waar dat past, maar nooit ten koste van het Nijmeegse karakter.
- Meer kleinschalige woonvormen voor ouderen en herwaardering van bejaardentehuizen.
- Bij grote bestemmingsplanwijzigingen eerder een omgevingsdialoog en garantstelling gemeente.
- Emissievrij bouwen krijgt voorrang bij de vergunningsverlening.
- Wijkregisseurs krijgen meer aandacht voor brandveiligheid.

Werk, Ondernemen en Kansengelijkheid

Nijmegen is een stad met een enorme hoeveelheid talent, creativiteit en ondernemerschap. Van familiebedrijven tot ZZP'ers, van horeca tot ambacht, van innovatieve start-ups tot sociale ondernemingen: zij vormen samen het economische hart van onze stad. Maar steeds meer ondernemers ervaren dat de gemeente een drempel is in plaats van een partner. Vergunningaanvragen duren te lang, regels stapelen zich op en grote instellingen krijgen een voorkeurspositie die lokale bedrijven niet hebben. De stad vraagt ondernemers om flexibiliteit en creativiteit, maar biedt hen zelf te vaak traagheid en bureaucratie.

Voor veel inwoners is werk een voorwaarde om mee te kunnen doen. Werk biedt structuur, zekerheid, perspectief en sociale verbondenheid. Toch zijn er in Nijmegen veel mensen die buiten de arbeidsmarkt vallen. Zij willen wel, maar vinden de weg niet, missen begeleiding of lopen vast in regelgeving. Dat kost niet alleen hen kansen, maar ook de stad waardevolle potentie. We moeten dat doorbreken, met echte banen, niet met tijdelijke trajecten die niets opleveren.

1Nijmegen kiest daarom voor een economie die draait om mensen. Niet om rapportages of projectstructuren, maar om banen voor inwoners en ruimte voor lokale ondernemers. Wij willen een gemeente die ondernemers ondersteunt in plaats van afremt en die inwoners kansen biedt om hun talenten te benutten. Wanneer Nijmegen kiest voor haar eigen ondernemers en werknemers, kiest zij voor duurzame groei en een eerlijke toekomst.

Daarom kiest 1Nijmegen voor:

- Minder regels en snellere vergunningen, zodat ondernemers niet vastlopen in bureaucratie.
- Gemeentelijke opdrachten zoveel mogelijk naar lokale bedrijven, binnen de wettelijke kaders.
- Versterking van wijkwinkels en ambachten, omdat zij zorgen voor levendige en herkenbare buurten.
- Meer leerwerkplekken voor jongeren, in samenwerking met Nijmeegse bedrijven.
- Echte banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, met begeleiding en uitzicht op een vast contract.
- Regelluwe zones voor ondernemers, vooral in wijken waar de economie kwetsbaar is.
- Stoppen met oneerlijke concurrentie door gesubsidieerde instellingen, zodat lokale ondernemers weer kansen krijgen.
- Loket voor vergunningsvrij bouwen beter bekendmaken bij inwoners.

Veiligheid: een stad waarin iedereen zich thuis én veilig voelt

Veiligheid is een basisvoorwaarde voor een leefbare stad. Toch voelen veel Nijmegenaren zich onveilig: op straat, in het verkeer, in hun eigen wijk of 's avonds onderweg. In rapporten lijkt het soms mee te vallen, maar inwoners merken dat de kloof tussen cijfers en beleving te groot is geworden. Vooral vrouwen geven aan dat zij zich 's nachts niet vrij voelen om zich door de stad te bewegen. Jongeren hangen vaker op straat omdat voorzieningen verdwijnen en in sommige wijken is sprake van overlast, intimidatie en ondermijnende criminaliteit.

Veiligheid gaat niet alleen over handhaving, maar ook over vertrouwen. Mensen moeten het gevoel hebben dat er iemand is die hen ziet, kent en helpt. Een agent die de wijk kent, een buurtcoach die aanspreekbaar is, een BOA die zichtbaar en aanwezig is, een gemeente die ingrijpt wanneer plekken gevaarlijk worden. Veiligheid ontstaat wanneer mensen zich verbonden voelen met hun buurt en wanneer problemen vroeg worden gezien en aangepakt. Dat vraagt om aanwezigheid, niet alleen op papier, maar op straat.

1Nijmegen kiest voor een aanpak waarin preventie en handhaving hand in hand gaan. We investeren in sociale samenhang, jongerenwerk en wijkcoaches, maar tegelijkertijd trekken we een duidelijke grens bij overlast en criminaliteit. Een veilige stad is een stad waar iedereen zich in elke wijk vrij voelt: vrouwen, jongeren, ouderen, kinderen, inwoners met een beperking.

Steeds meer contact met de gemeente verloopt digitaal. Dat biedt kansen, maar brengt ook risico's met zich mee. Niet iedereen is digitaal vaardig en niet iedereen voelt zich veilig online. Fraude, phishing en datalekken treffen juist vaak ouderen, mensen met lage inkomens en kwetsbare inwoners.

1Nijmegen vindt dat digitale dienstverlening nooit een barrière mag zijn. De gemeente moet toegankelijk blijven voor iedereen, met échte mensen achter loketten en telefoons. Tegelijkertijd moet zorgvuldig worden omgegaan met persoonsgegevens en digitale systemen.

Daarom kiest 1Nijmegen voor:

- Meer wijkagenten en buurtcoaches als vaste gezichten in elke wijk.
- Meer BOA's gericht op zichtbaarheid en aanspreekbaarheid in buurten.
- Snelle actie op onveilige plekken, zoals het stationsgebied en Waalstrandjes.
- Aanpak verkeersgevaarlijke situaties, zoals risicovolle rotondes in Nijmegen-Noord.
- Aanpak straatintimidatie, met maatregelen voor vrouwenveiligheid.
- Gericht cameratoezicht waar bewezen effectief, met duidelijke criteria.
- Streng aanpak van ondermijnende criminaliteit, inclusief snelle sluiting van panden.
- Veilige schoolroutes, met goede verlichting en overzichtelijke infrastructuur.
- Altijd een niet-digitale route naast digitale dienstverlening.
- Actieve ondersteuning voor digitale vaardigheden in wijken en buurthuizen.
- Streng eisen aan dataveiligheid bij de gemeente en samenwerkingspartners.
- Heldere communicatie over welke gegevens worden gebruikt en waarvoor.

Sterke Wijken en Sociale Samenhang

Een stad is zo sterk als haar wijken. Nijmegen bestaat uit buurten met identiteit, trots en gemeenschapskracht, maar in veel wijken staan deze waarden onder druk. Buurthuizen verdwijnen, budgetten worden gekort, jongeren zoeken plekken die er niet meer zijn en ouderen raken geïsoleerd. Het gevolg: minder ontmoeting, minder samenhang en minder veiligheid. Wijken als Dukenburg, Lindenholt, Kolping, Hatert en Neerbosch-Oost voelen zich al jaren structureel achtergesteld. Terwijl juist daar behoefte is aan sterke voorzieningen, ondersteuning en zichtbaar wijkgericht beleid.

Op dit moment staat Neerbosch-Oost positief bij de gemeente in de belangstelling vanwege de plannen voor duurzame nieuwbouw (550 appartementen) en de vernieuwingsgolf. Toch voelt de wijk zich nog steeds achtergesteld en heeft zorgen over de nabije toekomst. 1Nijmegen wil de banden versterken en bewoners hier meer in betrekken.

Sociale samenhang ontstaat niet vanzelf, die bouw je op met ontmoetingsplekken, activiteiten, ondersteuning en vrijwilligers. Wanneer die verdwijnen, raakt een wijk haar hart kwijt. Maar wanneer de gemeente ruimte en vertrouwen geeft, bloeien initiatieven op: van koffiemiddagen tot wijkfeesten, van jongerenprojecten tot sportactiviteiten, van buurtmoestuinen tot senioren groepen. 1Nijmegen wil dat elke wijk weer een plek wordt waar mensen elkaar kennen, elkaar helpen en zich thuis voelen.

We willen ook dat lokale cultuur weer terug de wijken inkomt. Nijmegen is rijk aan tradities zoals Carnaval, de Stefaantjes en het Nijmeegs Artiesten Festival, die mensen verbinden zonder bureaucratie of hoge kosten. Cultuur moet niet alleen in theaters plaatsvinden, maar juist tussen de mensen, op pleinen, in buurthuizen en in de wijk.

Daarom kiest 1Nijmegen voor:

- Heropening en uitbreiding van buurthuizen, ook 's avonds.
- Structureel jongerenwerk in alle wijken, zodat jongeren weer een plek hebben.
- Mobiele ontmoetingsplekken, zoals pop-up caravans of busjes.
- Lokale cultuurinitiatieven actief ondersteunen, inclusief Carnaval, Nijmeegs Artiesten Festival en Stefaantjes.
- Meer ruimte voor buurtinitiatieven, met minder regels en meer vertrouwen.
- Gebruik van sportparken voor wijkactiviteiten zoals zomerspelen, kinderopvang en buurtprogramma's.
- Terugdraaien maaibeeld, veel wijken lijken verloederd door het niet meer maaien van parkjes en bermen.
- Een warmtenet wordt niet uitgerold zonder de steun van de inwoners uit de wijk. Een warmtenet dient breed omarmd te worden.

Sport: ruimte voor talent, gezondheid en ontmoeting

Sport is veel meer dan bewegen. Sport creëert ontmoeting, versterkt gezondheid, verlaagt stress, bouwt zelfvertrouwen op en verbindt mensen uit alle wijken van de stad. Nijmegen heeft een rijke sporttraditie, met verenigingen die al decennialang het hart vormen van buurten en generaties jongeren en volwassenen begeleiden. Toch staan sportclubs onder druk: hoge kosten, beperkte ruimte, achterstallig onderhoud en onevenredige eisen vanuit de gemeente. Tegelijkertijd worden sportvelden en accommodaties vaak onderbenut, terwijl er grote behoefte is aan meer activiteiten in de wijk.

Tijdens de coronaperiode zagen we hoe waardevol sport kan zijn wanneer deze dichtbij mensen plaatsvindt. In de Weezenhof werkten sportmedewerkers van Vastgoed noodgedwongen en succesvol wijkgericht: kinderen én ouderen kregen beweging, structuur, plezier en sociale steun. Het toonde aan hoe eenvoudig en effectief sport kan zijn wanneer we het niet ingewikkelder maken dan nodig. 1Nijmegen wil dat deze wijkgerichte sportvormen worden voortgezet en uitgebreid, niet als tijdelijke noodoplossing, maar als vast onderdeel van gemeentelijk beleid.

Sport is bovendien een belangrijke motor voor talentontwikkeling. Nijmegen kent sportverenigingen zoals VOCASA, NEC, Rapiditas, NMHC, Top Judo Nijmegen en Hazenkamp Gymsports, die zowel topsport als breedtesport op hoog niveau combineren. Talentontwikkeling is niet elitair: het inspireert kinderen, zet de stad op de kaart, creëert werkgelegenheid en versterkt maatschappelijke betrokkenheid. Maar dat vraagt wel om ondersteuning van de gemeente, zonder bureaucratische ballast.

Ook ouderen verdienen een structurele plek binnen het sportbeleid. Bewegen voorkomt eenzaamheid, verbetert gezondheid en ondersteunt zelfredzaamheid. In veel wijken is het echter moeilijk om laagdrempelige senioren sport te vinden. Dat kan anders en makkelijker.

Daarom kiest 1Nijmegen voor:

- Investeren in topsportfaciliteiten, die verbonden zijn met breedtesport en jeugd.
- Uitbreiding van wijk sport, zowel voor jongeren als voor ouderen.
- Wijkgerichte inzet van sportmedewerkers, naar voorbeeld van de coronaperiode in de Weezenhof.
- Sportparken multifunctioneel inzetten, ook voor zomeractiviteiten, scholen en kinderopvang.
- Meer samenwerking tussen verenigingen, wijkcentra en scholen, zodat sport toegankelijker wordt.
- Meer ondersteuning voor vrijwilligers binnen sportverenigingen, minder papierwerk.
- Sport en cultuur bereikbaar voor ieder kind, ongeacht inkomen

Bereikbare en Leefbare Stad

Mobiliteit is essentieel voor deelname aan de samenleving. De mogelijkheid om naar werk te reizen, naar school te gaan, familie te bezoeken, medische zorg te bereiken of simpelweg boodschappen te doen, bepaalt of mensen écht kunnen meedoen. Voor veel Nijmegenaren is mobiliteit geen keuze, maar een noodzaak, zeker voor ouderen, mantelzorgers, mensen met een beperking en gezinnen.

Toch is Nijmegen de afgelopen jaren steeds minder bereikbaar geworden. Parkeerdruk is hoger, OV is duurder, routes worden afgesloten en beleid wordt steeds vaker gemaakt vanuit theoretische doelstellingen in plaats van dagelijkse realiteit. De balans is zoek tussen duurzaamheid en bereikbaarheid. Duurzaamheid is belangrijk, maar mag nooit uitmonden in een stad waarin boodschappen doen een probleem wordt, mantelzorgers geen parkeerplek vinden of kinderen gevaarlijke routes moeten fietsen.

Een leefbare stad is een stad waarin iedereen veilig en zelfstandig kan reizen. Dat geldt voor automobilisten, fietsers, voetgangers, OV-gebruikers én mensen die afhankelijk zijn van zorgvervoer. Mobiliteit is geen strijdveld, maar een basisvoorwaarde voor een gezonde, toegankelijke en inclusieve stad.

Nijmegen verdient een mobiliteitsbeleid dat realistisch en menselijk is. Een beleid dat barrières wegneemt, niet toevoegt. Een beleid dat rekening houdt met wijken waar bewoners simpelweg wél een auto nodig hebben. En een beleid dat veiligheid en toegankelijkheid centraal stelt, niet ideologie.

Het waterbedeffect dat bij het betaald parkeren optreedt is iets waar 1Nijmegen pertinent tegen is. We stellen dan ook voor dat er vaker gekozen moet worden voor blauwe zones.

Daarom kiest 1Nijmegen voor:

- Betaalbaar en betrouwbaar openbaar vervoer, met aandacht voor ouderen en hulpbehoevenden.
- Mogelijkheid onderzoeken voor gratis lokaal OV voor kwetsbare doelgroepen.
- Onderzoek naar meer grote hubs voor het koppelen van verschillende soorten vervoersvormen.
- Betaalbare parkeerplaatsen in en rond het centrum, zodat de stad bereikbaar blijft.
- Veilige fietspaden en meer fietsenstallingen op logische en drukke plekken.
- Monumentale status voor het Keizer Karelplein, zodat dit icoon behouden blijft.
- Toegankelijke mobiliteit voor mantelzorgers, ouderen en mensen met een beperking.
- Voorkomen waterbedeffect bij betaald parkeren.
- Vaker inzetten van blauwe zones.

Jongeren, onderwijs en toekomst

Jongeren vormen het hart van de toekomst van Nijmegen. Zij groeien op in een stad die bruist, verandert en vol kansen ligt, maar voor veel jongeren zijn die kansen helemaal niet vanzelfsprekend. In wijken als Dukenburg, Lindenholt, Hatert en Neerbosch-Oost horen we steeds vaker dezelfde signalen: jongeren missen ruimte om zichzelf te ontwikkelen, missen begeleiding en missen veilige plekken om simpelweg jong te kunnen zijn. Waar vroeger jeugdcentra stonden, zijn nu lege gebouwen of commerciële initiatieven zonder laagdrempeligheid. Waar jongerenwerkers zichtbare rolmodellen waren, zijn nu wisselende projectteams zonder vaste gezichten. Deze terugtrekking uit de wijken heeft geleid tot meer verveling, meer onzekerheid en meer afstand tussen jongeren en de samenleving waar zij deel van uitmaken.

Daarnaast komen scholen handen tekort om jongeren te ondersteunen bij prestatiedruk, eenzaamheid en zorgen thuis. Veel jongeren willen wel, maar weten niet waar ze moeten beginnen. Ouders raken overbelast of hebben zelf onvoldoende middelen om hun kinderen te ondersteunen. Jongeren die zouden kunnen uitblinken, blijven onzichtbaar. Jongeren die hulp nodig hebben, worden te laat gevonden. En jongeren die dromen hebben, missen de opstapjes die hen verder helpen.

Maar Nijmegen is óók een stad met enorme kracht: talenten in sport, muziek, technologie, cultuur en ondernemerschap. Jongeren die zich willen inzetten voor hun buurt, die kansen zien, die willen leren, werken en groeien. Jongeren die de stad rijker maken, mits wij als gemeenschap hen die ruimte gunnen.

1Nijmegen kiest voor jongeren als volwaardige partners in de ontwikkeling van de stad. Jongeren zijn geen doelgroep om beleid op los te laten, zij zijn de mede-architecten van de wijken waar zij wonen, spelen, sporten en leren. Dat betekent: vaste jongerenwerkers terug in de wijk, echte jeugdcentra waar je kunt opgroeien, begeleiding die niet stopt na het project, sport en cultuur toegankelijk voor ieder kind en lokale ondernemers die jongeren via stages en werkervaring laten ontdekken wat ze in hun mars hebben. Ook betekent het dat jongeren een stem krijgen in de besluitvorming in hun wijk, omdat hun perspectief anders is en vaak verrassend concreet en verstandig.

Jongeren moeten niet alleen gezien worden als een groep waar we iets mee moeten; zij moeten gezien worden als een groep waar we iets mét moeten doen. Want een stad die investeert in jongeren bouwt aan veiligheid, kansen, verbinding én toekomstperspectief.

Daarom kiest 1Nijmegen voor:

- Structureel jongerenwerk in elke wijk, met vaste gezichten die jongeren kennen.
- Nieuwe jeugdcentra vóór 2035 als veilige plekken voor ontmoeting, begeleiding en talentontwikkeling.
- Meer stageplekken en leerwerktrajecten in samenwerking met Nijmeegse ondernemers.
- Sport en cultuur bereikbaar voor ieder kind, ongeacht inkomen.
- Jongeren laten meebeslissen in wijkontwikkeling en buurtplannen.
- Onderzoeken naar de mogelijkheid van de herinvoering van het schoolzwemmen.
- Terugbrengen van sociale werkplaatsen voor jongeren die nu buiten de boot vallen.

Eerlijk geld verdelen

Nijmegen is een stad die graag vooruit wil, maar de manier waarop geld wordt besteed, sluit steeds minder aan bij wat er in de wijken nodig is. Bewoners zien buurtcentra sluiten terwijl instellingen in de binnenstad groeien. Ze zien sportverenigingen die worstelen met hoge kosten, terwijl prestigeprojecten worden doorgezet zonder duidelijke meerwaarde. Ze zien vrijwilligers die zich dag in dag uit inzetten voor hun wijk, maar verdwalen in formulieren en regels zodra ze een kleine bijdrage aanvragen. En ze zien hoe subsidies vaak automatisch worden verlengd, zonder te meten of ze echt iets betekenen voor de stad.

Het resultaat is een diepe kloof tussen waar het geld naartoe gaat en waar het geld werkelijk nodig is. Terwijl grote instellingen hoge bedragen ontvangen voor vaste programma's, moet een buurthuis in Dukenburg bakjes soep verkopen om de deuren open te houden. Terwijl er miljoenen worden uitgegeven aan cultuurlijnen en adviestrajecten, staan wijkinitiatieven in Lindenholt droog. Terwijl bewoners vragen om sociaal werk, jongerenplekken, onderhoud in de wijk en praktische ondersteuning, verdwijnen er jaarlijks grote bedragen in systemen die vooral zichzelf in stand lijken te houden.

Daar komt bij dat de gemeente, soms onbedoeld maar met grote gevolgen, via subsidies oneerlijke concurrentie creëert richting lokale horecaondernemers. Instellingen die grote structurele subsidies ontvangen, openen eigen horeca-activiteiten, cafés, bars, terrassen en evenementenverkoop en concurreren daarmee direct met ondernemers die elke euro moeten omdraaien om te overleven. Waar ondernemers de lokale horecabelastingen, personeelskosten, huur, energiekosten en risico's volledig zelf moeten dragen, opereren gesubsidieerde instellingen met financiële vangnetten, lage risico's en soms zelfs betaalde gemeentelijke ondersteuning. Dit drukt de markt scheef, ondermijnt leefbare winkelstraten en maakt ondernemen onnodig zwaar. Een gemeente hoort nooit de concurrent te worden van haar eigen ondernemers, maar wel de scheidsrechter die eerlijk spel garandeert.

1Nijmegen kiest daarom voor een andere benadering. Wij geloven dat geld zichtbaar moet terugkomen in de stad, in de wijken waar mensen wonen, in de verenigingen die onze jeugd begeleiden, in de voorzieningen waar ouderen afhankelijk van zijn, in de ondernemers die onze stad draaiende houden. Gemeentegeld is geen abstract hulpmiddel om beleidsdoelen op papier te halen; het is geld van de inwoners en zij mogen verwachten dat het bijdraagt aan hun buurt, aan hun veiligheid, aan hun leefbaarheid en aan hun toekomst.

Om dit te bereiken moeten we fundamenteel anders kijken naar hoe subsidies worden toegekend, hoe instellingen worden beoordeeld en hoe de gemeente haar eigen prioriteiten stelt. Het uitgangspunt moet zijn: wat draagt dit bij aan de mensen van Nijmegen? Heeft de wijk er iets aan? Wordt de leefbaarheid sterker? Komt het terecht bij de groepen die het het hardst nodig hebben? En vooral: is de uitgave te verantwoorden tegenover inwoners die elke maand belasting betalen?

Daarom wil 1Nijmegen inzichtelijke begrotingen, eerlijke verdeling en transparant beleid. Geen automatische verlengingen, geen verborgen potjes, geen onduidelijke structuren waarin niemand meer weet waar geld verdwijnt.

Wij kiezen voor een systeem waarin instellingen eerst hun eigen vermogen aanspreken, waarin wijkinitiatieven voorrang krijgen en waarin subsidies pas worden toegekend nadat duidelijk is dat het geld terechtkomt waar het voor bedoeld is. En daarbij hoort expliciet dat gesubsidieerde instellingen niet mogen concurreren met de horeca, tenzij zij volledig zonder financiële steun opereren, eerlijk is eerlijk.

Daarom kiest Nijmegen voor:

- Eén meetlat voor iedereen: grote instellingen krijgen geen voorkeursbehandeling. Net als bij inwoners en ondernemers geldt: eerst eigen geld, pas daarna subsidie.
- Subsidiegeld terug naar de wijken: minder vaste subsidies voor grote organisaties, méér geld rechtstreeks naar buurten, vrijwilligers en bewonersinitiatieven.
- Stop met bureaucratie: vergunningen sneller, regels simpeler. De gemeente moet helpen, niet hinderen.
- Eerlijke concurrentie herstellen: gesubsidieerde instellingen mogen geen horeca exploiteren die lokale ondernemers kapot concurrenceert.
- Geen subsidie voor concurrenten van de horeca: instellingen die zelfstandig kunnen draaien, zoals Doornroosje, staan op eigen benen. Pand verkopen, subsidie stoppen. Publiek geld is geen verdienmodel.
- Open boeken: elke inwoner moet kunnen zien waar zijn of haar belastinggeld naartoe gaat – helder, controleerbaar en begrijpelijk.
- Wijkregisseurs zichtbaar in de wijk: niet achter een bureau, maar aanspreekbaar op straat en in de buurt.
- Vrijwilligers niet laten betalen om te helpen: voor kleine initiatieven is een verplichte VOG gratis.

Democratie, Zeggenschap en Echte Participatie

Democratie leeft niet in vergaderzalen, maar in de straten, buurten en wijken van Nijmegen. Toch ervaren veel inwoners de laatste jaren dat het bestuur steeds verder van hen afstaat. Zij geven aan dat grote plannen al lang vaststaan voordat bewoners worden betrokken. Ze zien dat participatiebijeenkomsten vooral worden gebruikt om ideeën te 'presenteren' in plaats van om samen keuzes te maken. Daardoor ontstaat het gevoel dat er niet mét hen, maar óver hen wordt besloten. Dat ondermijnt het vertrouwen en zonder vertrouwen kan geen stad goed bestuurd worden.

In veel wijken horen we dezelfde verhalen: bewoners die zich niet gehoord voelen, projecten die doorgezet worden ondanks breed protest en plannen die niet aansluiten op wat een wijk werkelijk nodig heeft. Vooral in de Benedenstad en in wijken zoals Dukenburg, Hatert en Neerbosch-Oost ontstond de overtuiging dat inspraak vooral symbolisch is. Mensen zien dat hun zorgen worden genoteerd, maar niet serieus worden meegewogen. Dit zorgt niet alleen voor frustratie, maar ook voor een groeiend gevoel van machteloosheid.

1Nijmegen kiest daarom voor een vorm van democratie die begint bij vertrouwen, openheid en gelijkwaardigheid. Bewoners zijn de experts van hun eigen buurt, zij weten wat veilig voelt, wat werkt, wat ontbreekt en wat beter kan. Als de gemeente beleid maakt zonder deze kennis, ontstaan fouten, weerstand en onnodige problemen. Echte participatie vraagt om een andere houding: eerder luisteren, later besluiten. Eerlijk uitleggen, ook als keuzes lastig zijn. En bewoners vanaf de eerste stap uitnodigen om mee te bouwen aan hun omgeving. Binnen de kaders die de lokale overheid stelt over participatie, is er 'aandacht' voor de wijk. Maar de bewoners zijn de stakeholders binnen een project.

Daarnaast moet participatie transparant zijn. Bewoners kunnen alleen echt meedenken als zij álle informatie krijgen: financiële onderbouwingen, alternatieven, risico's, effecten en opties. Geen selectieve informatie, geen verkooppraatjes. Alleen dan kunnen mensen vertrouwen opbouwen in een proces dat hen rechtstreeks raakt.

Dat stadswarmte van de ARN komt, is géén vanzelfsprekendheid. Onderzoeken naar kleinschaligere oplossingen. Flexibelere houding ten opzichte van lokale initiatieven (denk aan leidingwerk op openbaar terrein).

Tot slot mag participatie nooit gebruikt worden om bewoners onder druk te zetten, zoals bij verduurzamingsprojecten waarbij instemmingsverklaringen aan andere voorwaarden werden gekoppeld. Dat is geen democratie, maar misbruik van afhankelijkheid. 1Nijmegen staat voor open, eerlijke, vrijwillige participatie.

Daarom kiest 1Nijmegen voor:

- Bewoners worden vanaf het allereerste begin betrokken bij plannen, niet pas bij de presentatie van een eindproduct.
- Participatie wordt eerlijk, transparant en volledig: bewoners krijgen álle relevante informatie, inclusief financiën en alternatieven.
- Grote en ingrijpende besluiten kunnen via een lokaal referendum aan inwoners worden voorgelegd.
- De gemeente luistert eerst, beslist daarna, niet andersom.
- Geen druk, dwang of koppeling van voorwaarden bij trajecten zoals stadswarmte; participatie moet vrijwillig blijven.
- Zeggenschap verschuift naar de wijken: inwoners krijgen invloed op lokale investeringen en prioriteiten.

Dukenburg & Lindenholt als volwaardig stadsdeel

Dukenburg en Lindenholt zijn jarenlang structureel achtergesteld. Voorzieningen verdwenen, investeringen bleven uit en besluiten over deze wijken werden te vaak genomen door mensen die de dagelijkse realiteit hier niet kennen. Dat terwijl in deze stadsdelen tienduizenden Nijmegenaren wonen die elke dag bijdragen aan onze stad: vrijwilligers en mantelzorgers, ondernemers en werknemers, sporters, ouders en jongeren.

Ondanks een jarenlang beleid dat vooral gericht was op andere delen van Nijmegen, hebben Dukenburg en Lindenholt hun veerkracht behouden. Bewoners namen zelf verantwoordelijkheid, verenigingen hielden wijken draaiende en gemeenschappen bleven overeind. Maar veerkracht is geen onuitputtelijke bron. Wie te lang vraagt om aanpassing zonder perspectief, ondermijnt vertrouwen in de politiek en in de stad als geheel.

1Nijmegen vindt dat dit moet veranderen. Deze stadsdelen zijn geen 'buitengebieden', maar volwaardige onderdelen van Nijmegen. Dat vraagt om een fundamenteel andere manier van besturen: dichter bij de mensen, met echte zeggenschap, structurele middelen en politieke verantwoordelijkheid in de wijk zelf.

Daarom pleit 1Nijmegen voor de instelling van een eigen stadsdeel Dukenburg & Lindenholt, met bevoegdheden die verder gaan dan advisering alleen. Bewoners moeten niet alleen gehoord worden, maar ook daadwerkelijk kunnen beslissen over hun leefomgeving.

Andere stadsdelen kunnen in de toekomst volgen, maar niet elk gebied leent zich hiervoor. Voor 1Nijmegen geldt: kwaliteit boven snelheid. Op basis van een positieve en goed geëvalueerde pilot in Dukenburg & Lindenholt kan Nijmegen-Noord in 2028 een volgende stap zijn.

Daarom kiest 1Nijmegen voor:

- Een eigen stadsdeelraad voor Dukenburg & Lindenholt, bestaande uit 10–15 rechtstreeks gekozen leden, die verantwoording afleggen aan de bewoners van het stadsdeel.
- Een vast en beschermd stadsdeelbudget, wettelijk en bestuurlijk geborgd, zodat geld voor de wijk niet kan worden wegbezuinigd bij politieke tegenwind.
- Besluitvorming in de wijk zelf: wat de wijk raakt, wordt in de wijk besloten – niet op afstand in het stadhuis.
- Gerichte investeringen in bereikbaarheid, veiligheid, sport, onderwijs en werkgelegenheid, afgestemd op de concrete behoeften van bewoners en ondernemers.
- Echte samenwerking met bewoners, waarbij participatie geen vinkje is achteraf, maar een structureel onderdeel van beleid en uitvoering.

Met deze aanpak herstelt 1Nijmegen het vertrouwen tussen bewoners en bestuur. Niet door grootse woorden, maar door macht, middelen en verantwoordelijkheid terug te brengen naar waar ze horen: in de wijk zelf. Zo bouwen we aan een Nijmegen waarin alle stadsdelen meetellen, niet morgen, maar nu.

Benedenstad: een leefbare wijk met ruimte voor bewoners

De Benedenstad is een wijk met een uniek karakter, een lange geschiedenis en een bijzondere ligging tussen de twee bruggen, aan de Waal en tegen het centrum aan. Het is een heuvelachtige wijk met verschillende buurtjes, van de Rode Toren en de Kloosterbuurt tot aan het gebied rond de Lindenberg en de Grotestraat. Juist die opbouw maakt de Benedenstad kwetsbaar voor een eenzijdige benadering vanuit centrumbeleid.

Wie er woont, weet hoe precair de balans is tussen leefbaarheid, bereikbaarheid en de druk van toerisme en stedelijke ambities. De afgelopen jaren zijn maatregelen genomen die deze balans verder hebben verstoord. Wegen zijn versmald, doorgangen afgesloten, verkeersroutes gewijzigd en parkeerbeleid is versnipperd ingevoerd. Bewoners ervaren dat bereikbaarheid steeds vaker ondergeschikt is geraakt aan abstracte beleidsdoelen, terwijl ondernemers merken dat laden, lossen en dienstverlening onnodig wordt bemoeilijkt.

Daar komt bij dat delen van de Benedenstad achter de roadbarriers beleidsmatig zijn losgekoppeld van de wijk. Wat voor bewoners altijd Benedenstad is geweest, wordt nu behandeld als centrum of voetgangersgebied, zonder dat bewoners daarin zijn meegenomen. Dit heeft geleid tot een situatie waarin binnen één straat, zoals de Grotestraat, twee totaal verschillende parkeerregimes gelden. Nieuwe bewoners aan de ene kant krijgen geen parkeervergunning meer, terwijl aan de overzijde sprake is van tijdelijk uitstel. Deze onduidelijke en inconsistente keuzes ondermijnen het gevoel van rechtvaardigheid en samenhang in de wijk.

Het parkeer- en mobiliteitsbeleid heeft grote gevolgen voor het dagelijks leven. Bewoners zijn steeds afhankelijker geworden van kentekenaanmeldingen, beperkte tijdvakken en lange loopafstanden naar parkeervoorzieningen. Mantelzorg, thuiszorg en leveranciers lopen vast in regels die onvoldoende rekening houden met de praktijk. Jonge gezinnen haken af, ondernemers vertrekken en voorzieningen verdwijnen. De Benedenstad dreigt zo haar functie als betaalbare woonwijk voor gewone mensen te verliezen.

Nijmegen kiest voor het herstellen van deze balans. Wij willen dat de Benedenstad weer als wijk wordt behandeld, met bewoners centraal. Niet als verlengstuk van het centrum, niet als experimenteergebied voor parkeer- of zero-emissiebeleid, maar als leefgebied waar toegankelijkheid, veiligheid en praktische oplossingen leidend zijn. Duurzaamheid en vergroening zijn belangrijk, maar moeten passen bij het dagelijks leven van bewoners en niet ten koste gaan van bereikbaarheid en sociale samenhang.

Dat betekent duidelijke grenzen, één samenhangend beleid en echte betrokkenheid van bewoners. Bereikbaarheid moet logisch, veilig en werkbaar zijn. Parkeren en laden en lossen moet mogelijk blijven op plekken waar dat historisch en praktisch nodig is. Beleidskeuzes mogen niet leiden tot isolatie van buurten of een uitsterfbeleid voor bewoners en ondernemers.

Daarom kiest 1Nijmegen voor:

- Herstel van de oorspronkelijke grenzen van de Benedenstad, inclusief herziening van de huidige roadbarrier-locaties.
- Eén consistent parkeerbeleid voor de hele Benedenstad, geen versnippering per straat of wijkdeel.
- Terugkeer van ruimte voor parkeren en laden/lossen op logische plekken, zoals de Eiermarkt.
- Betere doorgang en bereikbaarheid voor bewoners, ondernemers, leveranciers en zorgdiensten.
- Behoud van busverbindingen op Plein '44 en de Waalkade; bereikbaarheid blijft essentieel.
- Geen overmatige zero-emissie beperkingen in woongebieden; duurzaamheid moet realistisch en haalbaar zijn.
- Een Benedenstad die betaalbaar en toegankelijk blijft voor jong en oud en waar mobiliteit geen privilege wordt maar een basisvoorziening.

De Benedenstad is geen probleem dat opgelost moet worden, maar een wijk die beschermd moet worden. 1Nijmegen staat voor een Benedenstad waar je kunt wonen, werken en leven, zonder onnodige barrières.

Armoedebeleid

Armoede is één van de grootste en meest onderschatte problemen in Nijmegen. Ondanks het beeld van een welvarende, vooruitstrevende stad, leven hier aantoonbaar meer huishoudens onder de lage-inkomensgrens dan gemiddeld in Nederland. Een groeiende groep gezinnen moet rondkomen van een inkomen tot 130% van het sociaal minimum. De stijgende kosten van boodschappen, energie en wonen drukken zwaar op huishoudens die al kwetsbaar waren en de hulpvragen stapelen zich op.

Wat armoede werkelijk betekent, wordt vaak onderschat. Het is niet alleen een lege portemonnee; het is stress, eenzaamheid, schaamte, verloren kansen en een vicieuze cirkel die van generatie op generatie kan doorgaan. Kinderen komen zonder ontbijt op school. Ouders slaan maaltijden over om hun kinderen genoeg te laten eten. Steeds meer inwoners kloppen aan bij de Voedselbank, de Vincentiusvereniging of buurtinitiatieven om letterlijk rond te komen. Dit is een hard signaal: voor een stad die zichzelf sociaal noemt, is dit onacceptabel.

1Nijmegen kiest voor een beleid dat verder gaat dan symptoombestrijding. Armoede moet worden bestreden door kansen te vergroten, vroeg te signaleren en mensen waardig te ondersteunen. Daarbij hoort dat hulp toegankelijk, eenvoudig en menselijk is. Geen wirwar van regelingen, geen formulierenstrijd, maar één duidelijk systeem dat mensen echt verder helpt. Ook betekent het dat hulporganisaties die onmisbaar werk doen, zoals de Voedselbank, structurele steun verdienen in plaats van projectsubsidies waar zij elk jaar voor moeten vechten.

Daarnaast stelt 1Nijmegen dat prioriteiten moeten worden verlegd. Zolang er kinderen honger hebben, is het onverdedigbaar dat miljoenen euro's naar prestigeprojecten en luxe cultuurprogrammering gaan. Cultuur is belangrijk, maar basisbehoeften zijn belangrijker. Daarom willen wij een duidelijke en eerlijke verschuiving van middelen, zodat mensen die in armoede leven daadwerkelijk perspectief krijgen.

Daarom kiest 1Nijmegen voor:

- 25% van het cultuurbudget verschuiven naar armoedebestrijding, structureel en met directe impact.
- Structurele ondersteuning voor Voedselbank Nijmegen-Overbetuwe, Vincentiusvereniging, Kledingbank, Bindkracht10 en wijkgerichte organisaties.
- Wijkgerichte steunpunten met vaste contactpersonen, schuldhulp en maatschappelijke begeleiding.
- Een basisbudget voor gezinnen in armoede zodat kinderen kunnen sporten, deelnemen aan schoolactiviteiten en sociale kansen krijgen.
- Een participatiepas (naar Utrechts model) voor sport, cultuur, vervoer en activiteiten.
- Onderzoek naar oorzaken van armoede in Nijmegen en structurele monitoring van stille armoede.

Niemand mag hongerslijden in een stad als Nijmegen. Nooit.

Zorg & Welzijn

Goede zorg is een basisrecht. Maar in Nijmegen voelen steeds meer inwoners dat de zorg vastloopt. Wachlijsten in de ouderenzorg, jeugdhulp en verslavingszorg lopen op, terwijl veel mensen verdwalen in formulieren, portalen en digitale loketten. De menselijke maat is uit beeld geraakt en dat vergroot frustratie, eenzaamheid en onveiligheid.

1Nijmegen kiest voor een stad waar zorg weer dichtbij, begrijpelijk en bereikbaar is voor jong én oud. Want investeren in zorg is investeren in welzijn, veiligheid en leefbaarheid.

Een goed gesprek, een luisterend oor en een echte stem aan de telefoon moeten weer vanzelfsprekend zijn. Niemand mag stranden in bureaucratie wanneer er hulp nodig is. Heldere informatie, persoonlijke begeleiding en een lokale hulplijn zorgen ervoor dat inwoners snel de weg vinden naar passende ondersteuning.

De druk op ouderen en mensen met een beperking neemt toe. Steeds meer mensen moeten langer thuisblijven zonder voldoende hulp of toezicht. Daarom wil 1Nijmegen wijken waar professionals aanwezig en aanspreekbaar zijn: wijkregisseurs, sociale teams die met regelmatige huisbezoeken problemen vroeg signaleren. Jongeren worden actief aangemoedigd en ondersteund om voor een beroep in de zorg te kiezen, een vak met toekomst, betekenis en maatschappelijke waarde.

Ook jongeren hebben onze aandacht. Prestatiedruk, onzekerheid en eenzaamheid nemen toe, terwijl drempels naar hulp hoger worden. Daarom wil 1Nijmegen meer activiteiten, ontmoetingen en laagdrempelige ondersteuning in de wijk. De gemeente moet jongeren zien én bereiken. Sluitende jeugdcentra hebben veel jongeren hun veilige plek ontnomen. Wij willen dat er vóór 2035 weer meerdere jeugdcentra in Nijmegen zijn: plekken voor muziek, sport, talentontwikkeling en begeleiding, waar jongeren perspectief opbouwen.

De versnippering in de zorg leidt tot vertraagde behandeling en onduidelijke verantwoordelijkheden. Buurteams moeten de norm worden: één gezicht, één ingang en duidelijke afspraken tussen zorgorganisaties. Goede zorg begint met regie, samenwerking en menselijkheid.

Veiligheid en welzijn voor jongeren horen bij elkaar. 1Nijmegen kiest voor meer zichtbare sociaal werkers, wijkregisseurs en wijkagenten. Door vroeg contact te maken, te luisteren en problemen samen aan te pakken, voorkomen we escalatie en bouwen we aan vertrouwen. Iedere jongere verdient een toekomst waarin hij of zij wordt gehoord.

Daarom kiest 1Nijmegen voor:

- Een goed bereikbare, menselijke hulplijn waar inwoners snel en persoonlijk worden geholpen.
- Minder bureaucratie en duidelijkere communicatie, zodat zorg aanvragen geen doolhof meer is.
- Wijkregisseurs, buurtteams en regelmatige huisbezoeken om snel hulp te bieden en problemen vroeg te signaleren.
- Actieve stimulering van jongeren om in de zorg te werken, inclusief begeleiding en lokale stageplekken.
- Meer activiteiten, ontmoetingen en voorlichting om jongeren te ondersteunen bij mentale druk en eenzaamheid.
- Heropening van meerdere jeugdcentra vóór 2035, als veilige plekken voor groei, talent en ontspanning.
- Betere samenwerking tussen zorgorganisaties met duidelijke verantwoordelijkheden en regie.
- Meer sociaal werkers, wijkagenten en zichtbare aanwezigheid in wijken, zodat jongeren worden gehoord en problemen worden voorkomen.

Afval & Grondstoffen

Een schone stad is een gedeelde verantwoordelijkheid, maar het systeem van afvalinzameling in Nijmegen is de laatste jaren complexer, duurder en minder toegankelijk geworden. Voor veel bewoners voelt het alsof afval scheiden meer een financiële last is dan een gezamenlijke inspanning. In hoogbouw ontbreekt het aan goede faciliteiten, grofvuil wegbrengen is niet voor iedereen haalbaar en zwerfafval zorgt in sommige wijken voor een rommelig straatbeeld.

1Nijmegen kiest voor een simpel, eerlijk en toekomstgericht systeem. Afval scheiden mag geen drempel zijn en zeker geen kostenpost. Gratis PMD-zakken, afvalhubs in de wijk en een overstap naar klike's voor restafval maken het eenvoudiger voor iedereen. Zwerfafval moet actief worden voorkomen door snelle opruimacties, meer afvalbakken en het ondersteunen van buurtinitiatieven die zich dagelijks inzetten voor een schone wijk.

Daarnaast moet Nijmegen stappen zetten richting een circulaire toekomst. Slimme afvaltechniek, elektrische vuilniswagens en betere monitoring zorgen niet alleen voor minder afval, maar ook voor minder vervuiling en meer inzicht in wat er werkt.

Daarom kiest 1Nijmegen voor:

- Gratis PMD-zakken die eenvoudig online en telefonisch aan te vragen zijn.
- Afvalhubs in elke wijk voor grofvuil en herbruikbare spullen.
- Klike's voor restafval met een eerlijke vaste bijdrage zonder jaarlijkse verhogingen.
- Snelle aanpak van zwerfafval en ondersteuning voor buurtinitiatieven.
- Inzet van elektrische vuilniswagens en betere monitoring van afvalstromen.
- Strooi en maai beleid worden herzien.

Slotwoord

Nijmegen verdient een koers die recht doet aan haar inwoners, een koers die de afstand tussen de gemeente en de stad verkleint, bureaucratie vermindert en menselijkheid vooropstelt. Een stad waar elke euro die geïnvesteerd wordt, daadwerkelijk de wijken versterkt en terugvloeit naar de mensen die het het hardst nodig hebben.

In dit programma hebben we een duidelijke visie neergelegd:

- Betaalbaar wonen voor iedereen, door het versnellen van bouwprocessen en het aanpakken van leegstand.
- Sterke wijken, waarin de buurtgemeenschappen worden ondersteund, jongeren en ouderen dezelfde kansen krijgen en de sociale infrastructuur wordt hersteld.
- Eerlijke werkgelegenheid door het creëren van meer kansen voor lokale ondernemers en het verminderen van bureaucratische drempels.
- Veiligheid en participatie, zodat iedereen zich veilig voelt in de eigen buurt en het gevoel heeft mee te doen.
- Sport, cultuur en onderwijs als fundamenten voor een stad die bruisend en toegankelijk is voor iedereen.

Wij beloven dat Nijmegen geen samenwerking zal aangaan met GroenLinks. Dit is een keuze voor een frisse start en een onafhankelijk Nijmegen, waarin wij de politieke macht niet laten dicteren door landelijke partijen, maar puur door de behoeften van onze stad en haar bewoners. Onze focus ligt op doen, niet op praten. Wij luisteren, we leggen uit, we brengen verandering die werkt, niet de politiek van prestige.

Dit programma is geen lijst met mooie woorden, maar een plan van actie. Wij nodigen je uit om samen te bouwen aan een Nijmegen waar iedereen zich thuis voelt. Een stad die echt van iedereen is.

Verspreid dit programma, deel de boodschap met anderen en doe mee! Jouw stem, jouw inzet en jouw energie maken het verschil. Dit is ons Nijmegen en samen kunnen we het eerlijker maken. Laten we deze visie werkelijkheid maken. Voor een Nijmegen dat samen sterker wordt!